

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Quid liceat magistratui in rebus fidei

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

Obediam ne impio magistratui? Obediã ne impijs præceptis? eius non idem in utraq; quæris. Ad primam enim interrogationem responderem, parendum est: ad secundam, minime parendum est. Magistratus (quod supra dictum est) imperium habet non in animos, sed in corpora et res externas, & quidquid ad externam conuersationem hominum pertinet. Si iam præcipit quid contra deum, contra conscientiam, aut animi salutem, deo plus est parendũ quàm impijs iussis tyranni. Iam ualet quod apostoli pro se dicunt: Oportet deo plus obedire quàm hominibus. Si uero id duntaxat præcipit quod ad res externas aut ad corpus tuũ pertinet, & quod à te sine iactura ueritatis & iustitiæ, sine periculo salutis præstari potest (Vtuncq; corpori tuo & rebus damnosum, utcunq; tibi indignum uideatur) parendum tibi erit. Obedientiam ergo ei debemus: et rursus obedientiã non debemus. SIMON,

Iam alia oritur quæstio: Si nullam in animum habet iurisdictionem magistratus publicus, quur ergo hodie tantã sibi potestatem in rebus fidei sumit Christianus magistratus? IOIADA. Hoc agit non ut magistratus sed ut Christianus magistratus, nec facit hoc sine præcepto & exemplo. In Deuteronomio præcipitur regi, ut penes se habeat librum legis diuinæ, eumq; sedulo legat, qui & Iosue duci datur à Moise. Inspectemus exemplũ Iosaphat, Ioiadæ, Iosia, Ezechie

Deo plus est pa-
rendũ quàm impijs
iussis tyranni.
legi talis para-
graphus in
penitebit

Deut. 31.

Rex penes se
habeat librum
legis diuinæ

chia, Nabuchodonosoris & Darij apud Danielelem.

SIMON. Potestatem ne habent in animum & spiritum hominis? aut fidem edictis suis in pectora hominum imprimere possunt? IOIADA. Haudquaquam. In hoc uero edicta eorum prosunt, ut minus noceant impij, minus offendiculi, idololatriæ & blasphemie designent, per quæ saepe numero infirmi, uel ad Christum uenire impediuntur, uel à Christo deficiendi occasionem sumunt. Administratio ergo quæ per leges fit magistratum, hoc efficit, ut minus sit malorum inter mortales, ut pie, honeste, & tranquille uiuant: utcumq; intus impij malitiam tegant, erumpere tamen non audent, ut cæteros, qui pie uiuere uolunt, turbent & offendant. Solus deus cor inspicit & iudicat. Probatam ergo hanc propositionem puto, quod magistratui sit parendū. Nam si magistratus Christianus est, hoc magis ei obedire conuenit. Si uero ethnicus & impius, parere rursum debes, etiam si te in corpore & rebus premat, modo à deo & ueritate non auocet. Sed firmiorem eam ex scripturis reddamus. Lucæ 20. Christus dare iubet Cæsari quæ Cæsaris sunt, & deo quæ dei. Per Cæsarem uero omnem in mundo magistratum intelligit, cui subiecta sunt corpora nostra & res nostræ, 1. Reg. 3. Animus noster dei est, & in hoc deo plus debemus quàm homini. Petrus sic docet: Subditi estote cuius humane ordinationi pro-

Administratio
per leges fit
magistratum
etiam si
sit malus
inter mortales